

Список використаних джерел

1. Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-p>.

2. Уряд схвалив Стратегію реформування державного управління України до 2025 року [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryad-zatverdiv-strategiyu-reformuvannya-derzhavnogo-upravlinnya-ukrayini-do-2025-roku>.

3. Реформа державного управління: мета, завдання, результати [Електронний ресурс] // Інформаційне агентство АрміяInform. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://armyinform.com.ua/2021/08/16/reforma-derzhavnogo-upravlinnya-meta-zavdannya-rezultaty/>.

4. Стратегія реформування державного управління України на 2022–2025 роки [Електронний ресурс]. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/reforms/pars-2022-2025-ukr.pdf>.

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ЦІНОУТВОРЕННЯ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Кікоть Н.Е., аспірант 051 «Економіка»

Миколаївський національний аграрний університет

Під час формування цін на сільськогосподарську продукцію вітчизняні аграрні і переробні підприємства користуються витратним методом, не виробляють довгострокову стратегію ціноутворення, засновану на оцінці широкого комплексу ціноутворюючих факторів. Це пояснюється низкою факторів: відсутністю необхідної державної підтримки розвитку аграрної сфери в інноваційному напрямі, включаючи розвиток аграрної науки; низькою

продуктивністю рослин і тварин; жорсткою конкуренцією і демпінгом у більшості сегментів аграрного ринку, де превалює вітчизняна продукція.

Питання розробки методичних питань ціноутворення на сільськогосподарську продукцію в умовах вітчизняного аграрного ринку знайшли своє відображення в працях Андрійчука В. Г., Коваленка Ю. С., Лукінова І. І., Пасхавера Б. Й., Терещенка В. К., Саблука П. Т., Шпичака О. М. та ін.

Мета дослідження – вивчення та аналіз проблем державного регулювання ціноутворення в аграрному секторі України, виявлення існуючих тенденцій та розробка пропозицій щодо удосконалення цінової політики.

У ринковій економіці найкращим способом боротьби з високими цінами є найвищі ціни, які дають стимул учасникам ринку виробляти більше. Причини поточного зростання цін на продовольство зазвичай знаходяться за межами можливостей виробників: падіння курсу, зростання світових цін, неврожай деяких агрокультур, і т.д. Все це збільшує витрати виробництва і є об'єктивними факторами підвищення цін.

Штучне стримування цін – це, по суті, вилучення грошей у виробника, причому на користь не лише незаможного населення, що принаймні було б зрозуміло із соціальної точки зору, а й на користь цілком забезпечених споживачів, які можуть собі дозволити купувати продукцію за ринковими цінами.

Стабільні ціни забезпечує не їхнє регулювання шляхом адміністративного тиску, а стимулювання інвестицій, нарощування внутрішнього виробництва, посилення конкуренції та боротьба з монополіями.. Через адміністративне управління ринком знищується мотивація до виробництва продуктів харчування, тому очікувати зниження цін на них за рахунок перевиробництва не доведеться. При цьому, аграрії можуть переорієнтуватися на вигідніші агрокультури.

В Україні на законодавчому рівні гарантовано кредитну підтримку виробників сільськогосподарської продукції – кредитну субсидію.

Режим кредитної субсидії полягає у субсидуванні частини плати за використання короткострокових та середньострокових кредитів, наданих банками в національній валюті. При цьому кредитна субсидія надається лише особам, які є сільськогосподарськими підприємствами, що виробляють об'єкти державного ціноутворення.

Так, відповідно до ст. 3 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» об'єктами державного цінового регулювання є такі товари: пшениця і суміш пшениці та жита (меслин), жито, ячмінь, овес, кукурудза, борошно пшеничне або суміші пшениці та жита (меслину), не подрібнене насіння льону, не подрібнене насіння з ріпаку, не подрібнені соєві боби, не подрібнене насіння соняшнику, свіжі або сухі шишки хмелю, цукор з цукрових буряків, м'ясо та субпродукти забійних тварин та птиці; молоко сухе; масло вершкове; олія соняшникова.

Наразі в нашій країні, воєний стан тому в таких умовах, з метою забезпечення безперебійної роботи підприємств в умовах воєнного стану постановою Кабінетом Міністрів України від 13 березня 2022 р. № 303 «Про припинення заходів державного контролю та державного ринкового нагляду в умовах правового режиму воєнного стану» було припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду.

Державний нагляд (контроль) під час воєнного стану в Україні буде здійснюватися лише задля стримання зростання цін на соціально значущу продукцію, гарантуючи їх доступність для населення та за наявності загрози, що має значний негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави.

З метою оперативного реагування та забезпечення контролю за встановленням суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю цін на такі товари Держпродспоживслужба запровадила щоденний моніторинг.

Висновки. Суть регулювання українського аграрного ринку полягає в тому, щоб забезпечити різноманітні «підтримки» сільського господарства та вжити практичних заходів для відродження інфраструктури села. Спроби заморозити ціни на рівні фіксованих можуть дати короткостроковий ефект, поки є запаси і поки виробники готові пожертвувати частиною прибутку, але довго це не зможе тривати і на ринку виникне в дефіцит. Участь держави в регулюванні цін є практикою як у розвинутих країн, так і країн, що розвиваються. Це дозволяє контролювати вартість страхових коштів і створює прозору систему ціноутворення, де всі залучені сторони знають, як формується кінцева роздрібна ціна.

Список використаних джерел:

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. – 2-ге вид., доп. і перероблене / В. Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
2. Закон України "Про ціни та ціноутворення" від 03.12.1990 р. № 507-ХІІ, зі змінами і доповненнями.
3. Про удосконалення порядку формування цін. Постанова Кабінету міністрів України від 18.12.1998 р. № 1998 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1998-98-%D0%BF>
4. Про ціни і ціноутворення. Закон України від 21.06.2012 р. № 5007-VI // Відомості Верховної ради України. – 2013. – № 19-20. – Ст. 190.